

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 182/2022
09.03.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Палигорића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4.бр.18/19 од 28.05.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 546/20 од 16.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 09.03.2022. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Палигорића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4.бр.18/19 од 28.05.2020. године и Апелационог суда у Београду Кж1 546/20 од 16.11.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4.бр.18/19 од 28.05.2020. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 1 (једне) године која ће се извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује у ..., улица ..., стан број ..., ... спрат, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, и то без електронског надзора, а у коју казну му се урачунава време проведено у задржавању по решењу МУП-а РС ДП УКП Одељење за борбу против корупције Ку.бр.245/18 од 04.10.2018. године када је лишен слободе, као и време проведено по основу мере забрана напуштања стана по решењу Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпп.По4.34/18 од 05.10.2018. године па до 26.03.2019. године када му је решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4.бр.18/19 од 26.03.2019. године мера укинута.

Истом пресудом окривљени је обавезан да плати на име паушала износ од 20.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом

принудног извршења, те да плати трошкове кривичног поступка, а о чијој висини ће суд одлучити накнадно посебним решењем.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 546/20 од 16.11.2021. године одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Београду, окривљеног АА и његовог браниоца - адвоката Милоша Палигорића, па је потврђена пресуда Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4.бр.18/19 од 28.05.2020. године.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА - адвокат Милош Палигорић, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, те да преиначи у целини првостепену и другостепену пресуду тако што ће окривљеног АА ослободити од оптужбе за кривично дело примање мита из члана 367. став 2. КЗ или да укине у целини првостепену и другостепену пресуду и предмет врати на поновну одлуку првостепеном суду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљеног АА у поднетом захтеву истиче да се нижестепене пресуде заснивају на доказима на којима се по одредбама ЗКП не могу заснивати и то пре свега на наредби судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Пов-По4.бр.295/18 од 04.10.2018. године да се према окривљеном АА изврши симуловани посао давање мита, а коју наредбу је као незаконит доказ суд морао издвојити из списка предмета. Као разлог незаконитости наведене наредбе, бранилац окривљеног истиче да предлог Вишег јавног тужиоца у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције стр.пов.бр.245/18 од 04.10.2018. године за доношење наведене наредбе, а који је поднет судији за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције, не садржи место и тачно време његовог пријема у суд (дан, час и минут) у смислу одредбе члана 154. Судског пословника, нити се из списка предмета може утврдити када је овај предлог заиста предат судији за претходни поступак, а поред тога у списима предмета нема трага ни о томе када је и да ли је уопште наведена наредба уручена овлашћеним службеним лицима УКП Одељење за борбу против корупције, а што све по ставу браниоца окривљеног указује на незаконито поступање судије за претходни поступак приликом доношења наведене наредбе и то поступање супротно одредби члана 154. Судског пословника, а такође и да је извршење посебне доказне радње симуловани

посао давање мита у конкретном случају започето без наредбе судије за претходни поступак.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 16. став 1. ЗКП је прописано да се судске одлуке не могу заснивати на доказима који су, непосредно или посредно, сами по себи или према начину прибављања у супротности са Уставом, овим закоником, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима, осим у поступку који се води због прибављања таквих доказа.

Из цитиране законске одредбе јасно произилази да се доказ има сматрати незаконитим само уколико је непосредно или посредно, сам по себи или према начину прибављања, у супротности са Уставом, Закоником о кривичном поступку, другим законом или општеприхваћеним правилима међународног права и потврђеним међународним уговорима. Дакле, одредба члана 16. став 1. ЗКП не предвиђа да се судска одлука не може заснивати на доказу који је у супротности са подзаконским актима. Имајући у виду наведено, те имајући при томе у виду да Судски пословник представља подзаконски акт који на основу члана 74. став 2. Закона о уређењу судова доноси министар правде, уз претходно прибављено мишљење председника Врховног касационог суда, то су стога као неосновани оцењени наводи браниоца окривљеног у којима он, указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, као разлог незаконитости наредбе судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Пов-По4.бр.295/18 од 04.10.2018. године и немогућности заснивања побијане правноснажне пресуде на наведеној наредби истиче незаконитост поступања судије за претходни поступак приликом њеног доношења и то његово поступање супротно одредби члана 154. Судског пословника.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи браниоца окривљеног у којима као незаконит доказ, на којем је суд засновао побијану правноснажну пресуду, означава извештај МУП РС ДП УКП Одељење за борбу против корупције 03/2/12 „О“ стр.пов.бр.187/18 од 15.10.2018. године, истицањем да наведени извештај не садржи ознаку тачног времена и то у колико тачно сати је према окривљеном започето извођење посебне доказне радње симуловани послови и у колико сати је прекинуто извршење ове радње.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани из разлога што је у извештају МУП РС ДП УКП Одељење за борбу против корупције 03/2/12 „О“ стр.пов.бр.187/18 од 15.10.2018. године наведено време извођења ове посебне доказне радње, тачније време закључења симулованог посла давање мита и то дан 04.10.2018. године, а Законик о кривичном поступку ни не предвиђа обавезу навођења од стране државног органа, који извршава наредбу о закључењу симулованог посла, у овом посебном извештају сата и минута када је наведена посебна доказна радња предузета, при чему наведени извештај, поред

времена закључења симулованог посла, садржи и све остале обавезне елементе који су предвиђени одредбом члана 177. став 1. ЗКП.

Осим тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева браниоца окривљеног у делу у којем као незаконите доказе означава аудио снимак и транскрипт аудио записа везано за примену према окривљеном посебне доказне радње симуловани посао давање мита. Наиме, по ставу браниоца окривљеног, наведени докази су резултат незаконито спроведене посебне доказне радње симуловани посао, из разлога јер је у наредби Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Пов-По4.бр.295/18 од 04.10.2018. године наведено да ће посебну доказну радњу симуловани посао спроводити полицијски службеници МУП РС, УКП ССИМ и ОБПК коришћењем специјалних уређаја за тонско снимање које ће поставити на АА уз његову сагласност, при чему у конкретном случају уређај за тонско снимање није био постављен на окривљеног АА, нити је он дао сагласност.

Жалбом браниоца окривљеног АА – адвоката Милоша Палигорића су истицани ови наводи, па када се има у виду да је Апелациони суд у Београду као другостепени о томе изнео аргументоване разлоге на страни 5, став први другостепене пресуде Кж1 546/20 од 16.11.2021. године којом је, између осталих, одбио као неосновану жалбу браниоца окривљеног, а које разлоге Врховни касациони суд прихвата као правилне, то на њих у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП и упућује.

Такође, неосновани су и наводи захтева браниоца окривљеног у делу у којем као разлог незаконитог спровођења посебне доказне радње симуловани посао давање мита истиче да су у просторије ВМА у Београду, који је војни објекат, радници УКП ушли без сагласности Министарства одбране да као цивилни органи уђу у војни објекат, а што је супротно одредби члана 51. Закона о војсци, а што произилази из извештаја Министарства одбране - извештаја кабинета министра број 1495/4 од 27.05.2019. године.

Истоветни наводи истакнути у жалбама окривљеног АА и његовог браниоца - адвоката Милоша Палигорића били су предмет разматрања Апелационог суда у Београду који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену по жалбама изјављеним против првостепене пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Кпо4.бр.18/19 од 28.05.2019. године. Апелациони суд у Београду као другостепени је ове наводе оценио неоснованим и о томе на страни 4, став пети другостепене пресуде Кж1 546/20 од 16.11.2021. године изнео јасне разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, те у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Када су у питању наводи браниоца окривљеног везано за незаконитост посебне доказне радње симуловани посао давање мита јер је сведок ББ подстрекавао окривљеног АА на извршење кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. КЗ и повреду одредбе члана 176. став 3. ЗКП, исти наводи истакнути у жалби окривљеног АА изјављеној против првостепене пресуде били су предмет разматрања Апелационог суда у Београду који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену. Имајући у виду да је Апелациони суд у Београду као другостепени у својој пресуди ове

наводе оценио неоснованим, прихватајући разлоге првостепеног суда дате на страни 22, став трећи првостепене пресуде, а које разлоге Врховни касациони суд прихвата као правилне, то на ове разлоге и упућује сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Поред тога, по оцени овога суда, неосновани су и наводи захтева браниоца окривљеног у делу у којем као незаконит доказ, на којем је суд засновао побијану правноснажну пресуду, означава исказ сведока ВВ са главног претреса одржаног дана 18.12.2019. године, а који сведок је у овом предмету поступао као судија за претходни поступак, истицањем да је извођење овог доказа извршено на незаконит начин, обзиром да суд није на претходно одржаном главном претресу, нити на главном претресу од 18.12.2019. године, донео решење у смислу одредаба члана 368. став 1. тачка 5) и став 2. ЗКП у вези члана 495. ЗКП о извођењу овог доказа који није предложен од стране странака, већ је само претходно „позвао“ овог сведока у суд.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног су неосновани из разлога јер исказ сведока ВВ дат на главном претресу одржаном дана 18.12.2019. године не представља незаконит доказ и на истоме се може заснивати пресуда. Наиме, суд је у конкретном случају овај доказ извео у складу са одредбом члана 15. став 4. ЗКП којом је суду дата могућност да изузетно сам одреди да се допунски докази изведу, ако оцени да су изведени докази противречни или нејасни и да је то неопходно да би се предмет доказивања свестрано расправио, а што је у предметном кривичном поступку управо био случај, при чему из списка предмета и то записника о главном претресу од 18.12.2019. године произилази да је наведени доказ прибављен на законит начин и да је доказна радња (испитивање сведока) предузета у складу са одредбама чланова 401, 95, 94. и 96. Законика о кривичном поступку који је био на снази у време испитивања наведеног сведока и састављања наведеног записника. Чињеница да судија појединац није у току главног претреса, у складу са одредбама члана 368. став 1. тачка 5) и став 2. ЗКП, донео решење о извођењу овог допунског доказа и исто објавио и са кратким образложењем унео у записник, по налажењу овога суда, не чини овај доказ аргументом незаконитим ни у формалном, а ни у садржинском смислу и нема за последицу његово обавезно издвајање из списка предмета. Ово са разлога јер одредбама члана 368. став 1. тачка 5) и став 2. ЗКП није изричито прописано да ако суд у току главног претреса не донесе решење о извођењу допунског доказа и исто не објави и са кратким образложењем не унесе у записник да се на том допунском доказу не може заснивати судска одлука, дакле недоношење овог решења нема за последицу увек незаконитост доказа, већ је суд овлашћен да цени законитост тог доказа у току поступка, односно да ли је повреда одредаба члана 368. став 1. тачка 5) и став 2. ЗКП таквог значаја да доказ треба издвојити из списка, а што је суд у конкретном случају учинио и оценио да је наведени доказ законит.

Имајући у виду да, по оцени Врховног касационог суда, наредба судије за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за сузбијање корупције Пов-По4.бр.295/18 од 04.10.2018. године, извештај МУП РС ДП УКП Одељење за борбу против корупције 03/2/12 „О“ стр.пов.бр.187/18 од 15.10.2018. године, аудио снимак и транскрипт аудио записа везано за примену према окривљеном посебне доказне радње симуловани посао давање мита, као и исказ сведока ВВ дат на главном претресу одржаном дана 18.12.2019. године, представљају законите доказе на којима се

пресуда може заснивати, то су из наведених разлога неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује да је заснивањем побијане правноснажне пресуде на овим доказима учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Осим тога, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче и да је суд побијаном правноснажном пресудом, којом је окривљеног огласио кривим за кривично дело примање мита из члана 367. став 2. КЗ, повредио кривични закон. Наиме, по ставу браниоца, окривљени је радњу операције катаракте левог ока сведока ББ у конкретном случају предузео искључиво као здравствени радник - лекар везано за његову дужност пружања здравствених услуга, а није ову радњу предузео као службено лице у вршењу службене радње у оквиру својих службених овлашћења, а што је битан елемент бића предметног кривичног дела за које је окривљени оглашен кривим, обзиром да окривљени критичном приликом није вршио јавна овлашћења, нити је одлучивао о правима, обавезама или интересима сведока ББ или неких других физичких или правних лица или о јавном интересу. Изнетим наводима браниоца окривљеног се нижестепене пресуде суштински побијају због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Кривично дело примање мита из члана 367. став 2. Кривичног законика („Службени гласник РС“, број 94/2016 од 24.11.2016. године, који се примењује од 01.03.2018. године) чини службено лице које непосредно или посредно захтева или прими поклон или другу корист или које прими обећање поклона или друге користи за себе или другог да у оквиру свог службеног овлашћења или у вези са својим службеним овлашћењем изврши службену радњу коју би морало извршити или да не изврши службену радњу коју не би смело извршити.

Имајући у виду цитирани законски опис бића кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. КЗ, те имајући при томе у виду да војно лице увек има статус службеног лица, без икаквих изузетака, то, по налажењу Врховног касационог суда, из чињеничног описа кривичног дела утврђеног у изреци правноснажне пресуде и то да је окривљени АА „... као службено лице - војно лице ... Војске РС, запослен као лекар специјалиста ... на ..., непосредно захтевао и примио корист у виду новца за себе, да у оквиру свог службеног овлашћења изврши службену радњу – операцију ..., коју би морао извршити ...“, а у време, месту и на начин ближе описан у изреци пресуде, јасно и недвосмислено произилази да се у радњама окривљеног АА стичу сва битна законска обележја кривичног дела примање мита из члана 367. став 2. КЗ за које је он оптужен и оглашен кривим правноснажном пресудом.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) ЗКП на које се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Милоша Палигорића, то је Врховни касациони суд на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, наведени захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важи, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић